

Meslek nedir?

Meslek, insanlara yararlı mal veya hizmet üretmek ve karşılığında bir gelir elde etmek için yapılan belli bir eğitimle kazanılan ve kuralları toplumca belirlenmiş faaliyetler bütünüdür. Hem bireylerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilmesi ve hayatlarını idame ettirebilmeleri için önemlidir, hem de toplumsal statü ve doyum sağlama aracıdır. Bu açıdan bakıldığında meslek seçimi hem bireysel hem de toplumsal bir yarar sağlar.

İş ve meslek birbiri ile çok ilintili ve sıkça karıştırılan kavramlardır. Bir kimsenin mesleği olabilir ancak işi olmayabilir. İş nedir diye baktığımızda; mesleki bilgi ve becerilerin uygulamaya konulmasıdır.

Seçtiğimiz meslek yaşamımızda neleri etkiler?

Aslında hayat biçimini seçmektir. Meslek seçimi sadece geçim sağlamak, para kazanmak amacıyla yapılan sıradan bir iş değil; ilgi, sevgi, beceri ve her şeyden önemlisi yetenek gerektiren sürekli bir uğraştır. Meslek seçimindeki karar, kişinin okul hayatındaki başarı ve başarısızlığını önemli ölçüde etkilemektedir.

- ▶ Gelir düzeyi
- ▶ Sosyal statü
- ▶ Özel yaşam ve sosyal ilişkiler
- ▶ Zamanı kullanma biçimi
- ▶ Kendimizi ifade etme, gerçekleştirme fırsatı

Mesleğimizi seçerken nelerden etkileniriz?

- ▶ Bireysel özellikler (ilgi, yetenek, değer, amaç, beklenti, kişilik özellikleri, fiziksel özellikler, bireyin kendisi ve mesleklerle ilgili algılamaları, mesleki olgunluk vb.)
- ▶ Sosyal özellikler (ailenin özellikleri, içinde yaşanılan kültürün mesleklere ve cinsiyete dayalı algılamaları, sosyal yapı, medya vb.)
- ▶ Politik, ekonomik, yasal ve sisteme ilişkin özellikler (ülkenin ekonomik yapısı, yasalar, eğitim ve sınav sistemleri, iş bulma olanakları vb.)
- ▶ Doğal koşullar (sağlık koşulları, doğal olaylar, beklenmeyen durumlar vb.)

Meslek Seçme Süreci

Mesleki gelişim sürecinizin en önemli aşamalarından birisi meslek seçimidir. Ne kadar bilinçli yaparsanız iş hayatımızda da o kadar verimli, başarılı ve mutlu olursunuz. Seçtiğiniz meslekte;

- ➔ Nasıl bir eğitime gerek olduğunu,
 - ➔ Sizi ne tür görev ve rollerin beklediğini,
 - ➔ Ne tür çalışma koşullarının olduğunu,
 - ➔ İş bulma olanaklarını,
 - ➔ Kazanç durumunu bilmeniz,
- daha sağlıklı seçimler yapabilmenizi sağlar.

Kişisel ve sosyal özelliklerimiz, içinde bulunduğumuz ülkenin politik ve ekonomik yapısı, eğitim sistemi, iş bulma olanakları ve bunlarla birlikte şans faktörü de meslek seçimimizde oldukça etkilidir.

Meslek seçimini dört aşamada yaparız:

- ➔ Kendimizi tanıma
- ➔ Çevremizi tanıma
- ➔ Karar verme
- ➔ Harekete geçme

Kendimizi tanıma

"Herkes her işi yapabilir" düşüncesinin gerçekçi bir düşünce olduğunu söylemek mümkün değildir. İnsanlar farklı kişisel özelliklere ve değerlere sahip oldukları için farklı meslekler

seçmektedirler. Kendi kişisel özelliklerimize uygun mesleği seçmek doğru meslek seçimi için ilk adımdır denilebilir. O nedenle kişisel özelliklerimizin farkında olmamız gerekmektedir.

► İlgilerimizin farkında mıyız? Neyi yapmaktan hoşlanıyoruz veya neyi yaparken sıkılıyoruz? Eğer yapmaktan hoşlanmadığımız bir etkinliğin yer aldığı mesleği seçersek ne kadar yetenekli ve çalışkan olursak olalım o mesleği yaparken mutlu olamayız. Bu da bir süre sonra iş başarımızı etkiler.

► Bizim için neler önemli? Seçeceğimiz işin çalışma ortamı, çalışma saatleri, geliri, toplumda kabul edilirliliği gibi konulara karşı duygu ve düşüncelerimiz o işi yaparken bizi etkileyecektir. O nedenle nelere değer verdiğimizizin farkında olmalıyız.

► Yeteneklerimizin ve becerilerimizin farkında mıyız? Bir meslek seçerken o mesleğe ilgi duymak veya sevmek yeterli değildir. O işi yapabilecek yetenek ve beceriye de sahip olmak gerekir. Birçok kişi ressam olmak, makine icat etmek, bir şeyler öğretmek isteyebilir ama yine birçok kişi bu isteklerini gerçekleştiremez. Mesleğimizi seçerken istediğimiz mesleklerin gerektirdiği yeteneğe ve beceriye sahip olup olmadığımızı bilmemiz gerekir.

► Kişilik özelliklerimizin farkında mıyız? Seçeceğimiz meslekle kişilik özelliklerimizin uyuşması o meslekte mutlu ve başarılı olmamızı sağlar. Pilot olmak isteyen birisinin yükseklik korkusunun olmaması gerekir. Eğlence mekânında çalışan kişinin ise kalabalık ortamlardan ve gürültüden rahatsız olmaması gerekir. Seçeceğimiz mesleğin gerektirdiği özelliklerle kendi özelliklerimizin uyumlu olup olmadığını anlayabilmemiz için kendimizi tanımalı ve keşfetmeliyiz.

Çevremizi tanıma

Kendimizi her yönümüzle tanımış olsak da içinde bulunduğumuz toplumun olanaklarını bilmeden meslek seçiminde bulunmamız oldukça güçtür.

► Aile ve yaşanılan ortamdaki eğitim ve iş olanaklarını bilmek meslek seçimimizi etkilemektedir. Ailemizin bize sunacağı eğitim fırsatlarını, bizi ne ölçüde destekleyebileceklerini bilmek, fırsatları yakalama ve engelleri aşma konusunda yardımcı olacaktır.

► Çevremizdeki olanakların neler olduğunu bilirsek, seçeceğimiz meslek için gerekli fırsatları değerlendirmek için çaba sarf ederiz. Yaşadığımız çevreyi tanımak önemlidir. Çünkü bu çevrede seçeceğimiz meslekle ilgili eğitimi alabileceğimiz olanaklar yoksa diğer alternatifleri (başka şehre gitmek, yatılı okul vb.) değerlendirmek gerekir.

► Ülkemizin meslek seçme ile ilgili politikasını da bilmemiz gerekmektedir. Ülkemizde ilköğretim ve ortaöğretim aşamasında ya da ortaöğretim sonrasında girilmesi gereken sınavlar ve bu sınavların şartları, sınav sonrası gidilebilecek eğitim kurumları ile ilgili bilgi sahibi olmamız gerekir. Hangi sınavlarla hangi okullara gidebileceğimizi, o okullardan sonra eğitim fırsatlarımızın neler olacağını vb. bilmek yine meslek seçiminin diğer bir aşamasıdır.

Karar verme

Meslek seçim sürecinin ilk iki aşamasını gerçekleştirdikten sonra sıra uygun meslek seçimi ile ilgili karar verme aşamasına gelmiştir. Kendimizi ve çevremizdeki olanakları dikkate alarak uygun olabilecek meslekleri belirleyip, bu mesleklerle ilgili istenen ya da istenmeyen durumları

karşılaştırarak uygun olabilecek meslek grubuna karar vermemiz gerekmektedir. Her zaman bilinçli ve mantıklı bir şekilde meslek seçilmeyebilir. Bazen şans faktörü ile duygusal ve anlık kararlarla da meslekler seçilebilir. Rastlantısal karşılaşmalar, beklenmeyen olaylar veya doğal afetler nedeni ile meslek seçimi ile ilgili kararlar verilebilir. Böyle durumlarda da ilk iki aşamayı gözden geçirerek kararın doğruluğu üzerinde düşünmek gereklidir. Meslek seçme sürecinin önemli bir aşaması olan karar verme belki de en zor aşamadır. O nedenle edindiğimiz her türlü bilgiyi bu aşamada kullanmalıyız.

Harekete geçme

Karar verme aşamasından sonra kişi seçtiği mesleği edinebilmek için kendisine bir takım hedefler koymalıdır. Şu anki potansiyelimizi ve çevresel ortamımızı göz önünde bulundurarak seçtiğimiz meslek için neler yapmamız gerektiğini ve hangi yönlerden kendimizi geliştirmemiz gerektiğini belirlemeliyiz. Başka bir deyişle, belirlediğimiz hedefe ulaşmak için eğitsel ve mesleki açıdan planlar yapmalıyız. Daha sonra da bu planları hayata geçirmek için harekete geçmeliyiz. Sadece karar vermek bir meslek sahibi olmak için yeterli değildir. Unutmayalım ki verdiğimiz kararlar ancak uygulandığı takdirde gerçekleşebilir.

- **En iyi meslek size en uygun olan meslektir. (yetenek, ilgi, beklenti olarak)**
- **Her mesleğin toplumda ayrı bir yeri ve önemi vardır.**

AİLELERE ÖNERİLER

ÇOCUĞUMUZUN MESLEKİ GELİŞİMİ

Mesleki gelişim çocukluk yıllarından başlayan ve yaşam boyu süren bir yolculuktur. Bu süreçte ana babaların çocuklarına yol göstermeleri ve kararlarında destek olmaları çok önemlidir.

Ana babalar, çocuklarının mesleki gelişimlerdeki rollerini çoğu zaman fark etmezler. Kendilerini dinlemeyeceklerini, düşüncelerini kabul etmeyeceklerini sanırlar. Oysa yapılan pek çok araştırma, çocukların ve gençlerin mesleki gelişimlerinde en fazla etkilendikleri kişilerin ana babaları olduğunu göstermektedir.

Çocuğumun mesleki gelişim sürecine nasıl destek olabilirim?

- ▶ bilinçli olmaları,
- ▶ çocuklarının ihtiyaçlarını,
- ▶ ilgi duydukları alanları,
- ▶ yeteneklerini bilmeleri
- ▶ ilk ve ortaöğretim yıllarında ilgi ve değerlerin sıklıkla değişebileceğini anlamaları gerekir.

- ▶ Çocukların meslekleri tanımaları ve meslekler hakkında bilgi edinmeleri çok küçük yaşlardan itibaren başlar. Doktora gider doktor, otobüse biner, şoför olmayı ister. Büyüdükçe ve kendini tanıdikça çeşitli mesleklerden hangisine yöneleceğine karar verir.
- ▶ Okuldaki öğretmenleriyle sıkı işbirliği içinde olalım ve dersleri ile meslekler arasında bağlantı kurması için destek verelim.
- ▶ Okulun rehber öğretmeni ile görüşelim, okulda verilen mesleki rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinden en iyi biçimde yararlanması için destekleyelim.
- ▶ Günümüzün iş dünyasında ne gibi yenilikler ve değişimler olduğunu takip edelim ve yeri geldikçe çocuğumuzla konuşalım.
- ▶ Çocuğumuz ortaöğretim kurumlarına yerleşirken, hoşlandıkları, yapabildikleri ve imkanlarımız doğrultusunda olabilecek en uygun seçimleri yapmasında destek olalım.
- ▶ Lisede alan seçimi ve üniversite sınavında bölüm seçimi gibi önemli kararlarında onunla birlikte araştırma yaparak ve konuşup paylaşarak bu sürece etkili biçimde katılalım.
- ▶ Çocuğumuzla ilgili beklentilerimizin gerçekçi olmasına dikkat edelim öğretmenleriyle ve okul rehber öğretmeni ile işbirliği yaparak potansiyelini (zeka düzeyi, dikkat süresi, öğrenme stili vb) en iyi biçimde kullanabilmesine ve gerçekçi hedefler koymasına yardımcı olalım.
- ▶ Çocuğumuzun eğitiminde okul ve öğretmenler kadar bizim de sorumluluklarımız vardır. Çocuğumuzun okulda ve okul dışında geçen zamanında gözetimimizin ve rehberliğimizin önemini hep hatırlayalım.
- ▶ Onun geleceğine ilişkin kararları çocuğumuz yerine değil, onunla birlikte verelim. Çocuğumuz üzerinde kendi istek ve amaçlarımızı gerçekleştirmeye çalışmayalım.
- ▶ Çocuğumuzun ihtiyaçlarını fark ederek, ilgi duyduğu alanlardaki yeteneklerinin gelişmesini destekleyerek, ilk ve ortaöğretim yıllarında ilgi ve değerlerin sıklıkla değişebileceğini bilerek çocuğumuzun mesleki gelişimini destekleyelim.

Çocukların Ancak ana babaların bunu yaparken:

Ana babalar olarak çocuklarımız için pek çok fedakârlık yaparak güzel bir geleceğe sahip olmalarını isteriz. Ancak, burada önemli olan çocuk için kendimizin ne istediğinden çok, onun özelliklerine en uygun mesleğin ne olduğudur.

Örneğin çocuğunuz düne kadar gitar çalmak isterken, bugün teleskopla yıldızları gözlemek istediğine karar verebilir. Yarın ise bunlardan sıkılıp basketbol kursuna kaydolmak ya da İtalyanca öğrenmek isteyebilir. Kimliğini oluşturduğu ve kendini tanımaya çalıştığı bu dönemde, çocuğunuzun farklı alanlarda kendini değerlendirmeye çalışması oldukça doğaldır.

Çocuğunuz kendisini keşfetmeye çalışırken, gelecekte seçeceği mesleğe doğru da adım adım altyapı hazırlar. Ana babalara düşen en büyük görev sabırlı olmak ve görüşlerini paylaşmaktır. İhtiyaç duyulduğunda bir uzmandan (rehber öğretmen, psikolog, İŞKUR iş ve meslek danışmanlığı uzmanları) destek almak hem size hem çocuğunuza yardımcı olabilir.

Çocuklarımız büyürken gerçekçi olmayan beklentiler içine girebilir ve farklı meslek seçimleri yapabilirler. Örn. Arkadaşlarından etkilenebilir, ailesinin ve içinde bulunduğu çevrenin sosyal ve ekonomik koşulları tarafından karşılanması mümkün olmayan beklentiler geliştirebilir ya da kendini geliştirmek adına sürekli farklı talepleri olabilir. Bu durumda aileler çocuklarını içinde buldukları koşulları ve kendi özelliklerini göz önüne alarak gerçekçi seçimler yapmaları konusunda desteklemelidirler.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM SIKÇA SORULAN SORULAR

1. SORU: MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM NE ZAMAN BAŞLAR VE HANGİ OKULLARDA VERİLİR

Mesleki ve teknik eğitim okullarına 8'inci sınıfı tamamlayan herkes başvurabilir.

Mesleki ve teknik eğitim veren okullar:

Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri,

Çok Programlı Anadolu Liseleri ve Mesleki Eğitim Merkezleridir.

Ayrıca resim, müzik veya spor alanında özel bir yeteneğinizin olduğunu düşünüyorsanız; Spor Liseleri veya Güzel Sanatlar Liselerine de kayıt yaptırabilirsiniz.

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne Bağlı Okul Türleri ve Programları

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Anadolu Meslek Programı (AMP)

Anadolu Teknik Programı (ATP)

Mesleki Eğitim Merkezi Programı (MEMP/Ustalık Programı)

Mesleki Eğitim Merkezi Mesleki Eğitim Merkezi Programı (MEMP/Ustalık Programı) (Kalfalık, Ustalık ve Usta Öğreticilik Belgeleri)

Güzel Sanatlar Lisesi Spor Lisesi

2. SORU: MESLEKİ VE TEKNİK ORTAÖĞRETİME NASIL KAYIT YAPILIR?

Resmi/özel ortaokulları, İmam hatip ortaokullarını, Açıköğretim Ortaokulunu, yurtdışında e-Okul sistemine kayıtlı bulunan bir ortaokulu veya bünyesinde özel ilköğretim programı uygulanan Araştırma, Geliştirme, Eğitim ve Uygulama Merkezini (ARGEM) bitiren öğrencilerden öğretim yılının başlayacağı tarihte 18 yaşını bitirmemiş olanlar bilgi, beceri ve yetenekleri doğrultusunda;

a) Merkezi sınav puanıyla,

b) Ortaöğretim kayıt alanı içindeki okullara tercihe bağlı olarak,

c) Ortaöğretim kayıt alanı dışındaki pansiyonlu okullara tercihe bağlı olarak,

ç) Merkezi sınav ile birlikte mülakat ve beden yeterliliği sınavı puanıyla,

d) Yetenek sınav puanıyla, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına kayıt yaptırabilirler.

Mesleki eğitim merkezlerine kayıt yaptırmak için ortaokulu bitirmiş olmak yeterlidir, herhangi bir yaş kısıtlaması yoktur. Mesleki eğitim merkezine kayıt yaptıracak

öğrenciler aynı zamanda işletmede beceri eğitimi yapacakları bir işletmeyle sözleşme imzalamalıdır.

3. SORU: HANGİ MESLEK ALANLARINDA EĞİTİM ALABİLİRİM?

Mesleki ve teknik eğitim alan ve dalları sektörün ihtiyaçları doğrultusunda ildeki işletmelerde eğitim, staj ve tamamlayıcı eğitim yapılmasına gereksinim duyulan yeni meslek alan/dalları; il istihdam ve mesleki eğitim kurulu tarafından belirlenerek karara bağlanır ve Bakanlık onayından sonra açılır.

4. SORU: ÜNİVERSİTEYE GEÇİŞTE HAK KAYBIM OLUR MU?

Mesleki ve teknik eğitim okullarından mezun olan öğrencilerimiz, Yükseköğretime Geçiş Sistemi sınavını kazanmaları halinde ön lisans (2 yıllık) ya da lisans (4 yıllık) programlarına yerleşebilirler. Üniversiteye geçiş sınav sonucuna göre alanının devamı niteliğinde bir meslek yüksekokulunda eğitim almak isteyen öğrencilerimize geçişte ek puan verilir. Alanın devamı niteliğindeki ön lisans programları ve alınabilecek ek puanlar her yıl Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığınca ilan edilen Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Kılavuzunda ilan edilmektedir. Mezunlarımız yükseköğretime geçerken hiçbir hak kaybına uğramazlar.

5.SORU: MESLEK ÖĞRENİRKEN NASIL BİR EĞİTİM VERİLMEKTEDİR?

Öğrencilerimiz teorik ve uygulamalı eğitim alırlar. Beceri eğitimlerini işletmelerde, teorik eğitimlerini ise mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletme veya kurumlarca tesis edilen eğitim birimlerinde yaparlar. Anadolu meslek programı öğrencilerimiz 12. sınıfta 3 gün; mesleki eğitim merkezi programlarına kayıtlı öğrencilerimiz ise 9. sınıftan itibaren 4 veya 5 gün işletmede beceri eğitimi alırlar. Anadolu teknik programı öğrencilerimizin mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmeleri, iş hayatını tanımaları, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmeleri ve okulda olmayan tesis, araç-gereci tanımaları amacıyla, 40 iş günü işletmelerde staj yapmaları gerekir. Anadolu meslek programı öğrencilerimizden işletmede beceri eğitimini okulda yapanların da 40 gün staj yapması gerekir.

6.SORU: STAJ YAPMAK ZORUNDA MIYIM?

Mesleki ve teknik Anadolu liselerindeki tüm öğrencilerimizin staj ya da işletmede mesleki eğitim yapmaları zorunludur. Anadolu teknik programı öğrencilerimizin mesleki bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını geliştirmeleri, iş hayatını tanımaları, gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmeleri ve okulda olmayan tesis, araç-gereci tanımaları amacıyla 40 iş günü işletmelerde staj yapmaları gerekir. Anadolu meslek programı öğrencilerimizden işletmede beceri eğitimini okulda yapanların da 40 gün staj yapması gerekir. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları öğrencilerinin staj süresi 40 iş günüdür. Stajın 15 iş gününe kadar olan kısmı alan eğitimine başladığı ders yılının sonunda yapılabilir. Anadolu meslek programı öğrencilerimiz son sınıfta 3 gün; mesleki eğitim merkezi programlarına kayıtlı öğrencilerimiz ise bir işletme ile sözleşme imzaladıklarından itibaren 4 veya 5 gün işletmede beceri eğitimi aldıkları için ayrıca 40 iş günü staj yapmalarına gerek yoktur.

7.SORU: İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM NEDİR?

Mesleki Eğitim Kurulunca 3308 sayılı Kanun kapsamına alınan meslek alan/dallarında öğrenim gören öğrencilerin 12'nci sınıfta işletmelerde mesleki eğitim görmeleri esastır. İşletmelerdeki mesleki eğitim ders yılı başında başlar, ders yılı sonunda biter. Haftada üç gün işletmede beceri eğitimi, iki gün ise okulda veya eğitim biriminde teorik eğitim yapılması gerekir. Ancak, okulda atölye ve laboratuvar donatımı olmaması nedeniyle uygulamalı eğitimin işyerlerinde yapılması hâlinde, programın özelliğine göre okulda üç gün teorik eğitim yapılabilir. Mesleki Eğitim Merkezi Programına kayıtlı öğrenciler kayıt yaptırdıkları andan itibaren bir işletme ile sözleşme imzalayarak işletmede mesleki eğitime başlarlar. Teorik eğitimleri, haftada en az bir, en fazla iki gün olacak şekilde planlanır. Diğer zamanlarda işletmelerde çalışırlar.

8.SORU: STAJ SÜRESİ NE KADARDIR?

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları öğrencilerinin staj süresi 40 iş günüdür. Stajın 15 iş gününe kadar olan kısmı alan eğitimine başladığı ders yılının sonundan itibaren yapılabilir.

9.SORU: STAJ/İŞLETMELERDE MESLEKİ EĞİTİM YAPARKEN ÜCRET ALIR MIYIM?

Evet. İşletmede mesleki eğitim veya staj yapan öğrencilere 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu gereği asgari ücretin 1/3 kadar ücret ödenir. Stajın okulda yapılması durumunda herhangi bir ücret ödenmez.

10. SORU: STAJ/İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM YAPACAĞIM İŞLETMEYİ BEN Mİ BELİRLEYECEĞİM?

Mesleki eğitim, staj ve tamamlayıcı eğitim yaptırmakla yükümlü işletmelerin, eğitime uygunluğuyla mesleki eğitim görececek öğrenci sayıları il veya ilçelerde kurulacak işletme belirleme komisyonları tarafından tespit edilir. İldeki işletmelerde eğitim, staj ve tamamlayıcı eğitim yapılmasına gereksinim duyulan yeni meslek alan/dalları; il istihdam ve mesleki eğitim kurulu tarafından belirlenerek karara bağlanır ve Bakanlığa önerilir. Mesleki eğitim yapılacak Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bağlı işletmeler, Bakanlık ve Millî Savunma Bakanlığınca birlikte belirlenir. Her yıl nisan ayının ilk haftasında okul müdürü veya koordinatör müdür yardımcısının başkanlığında alan/bölüm şefleri, ilgili meslek alanından en az bir atölye ve laboratuvar öğretmeni toplanarak öğrencilerin staj yapabilecekleri resmî ve özel kurum ve kuruluşları belirler. Yapılan planlama dışında, uygun işletme bulunduğu daha sonra bu işletmelere de öğrenci gönderilebilir.

11. SORU: MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMLE İLGİLİ GEREKLİ OLAN DOKÜMANLARA VE MATERYALLERE (MESLEK TANITIM VİDEOLARI, BROŞÜRLER, BİLGİLENDİRME SUNUMLARI, VB.) NASIL ULAŞABİLİRİM?

<http://meslegimhayatim.meb.gov.tr>

Mesleğim hayatım portalından güncel doküman ve materyallere ulaşabilirsiniz.

12. SORU: NEDEN MESLEK LİSESİNİ SEÇMELİYİM?

Meslek ve teknik eğitimin avantajlarından bazılarını şöyle sıralamak mümkündür:

- Öğrencilerimiz liseyi bitirdiklerinde eğitim gördükleri alan ve dalda hem diploma hem de işyeri açma belgesi alırlar (İş yeri açma yetkisi özel kanunlarla belirlenen sağlık meslek alanlarında iş yeri açma belgesi verilmez).
- Eğitimini aldıkları alanda teknisyenlik unvanı kazanırlar.
- Mezun olan öğrencilerimiz; aldığı ve başardığı modülleri, dersleri ve kredileri gösteren belge ve yurt dışı iş başvurularında, eğitim sertifikalarını ve diplomalarını sunma ve açıklama konusunda yardımcı olan EUROPASS Sertifika Eklerine sahip olurlar.
- İş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanırlar.
- Staj/İşletmede mesleki eğitim yaparken asgari ücretin en az %30'u tutarında ücret ödenir.
- Kendi işyerini açan mesleki eğitim mezunlarına KOSGEB tarafından 50 bin TL hibe ve 100 bin TL faizsiz kredi verilmektedir.
- Üniversiteye geçiş sınav sonucuna göre alanında eğitim yapmak isteyen öğrencilerimize meslek yüksekokullarına geçişte ek puan verilir.
- Meslek lisesi mezunlarına üniversitelerin Teknoloji Fakülteleri, Turizm Fakülteleri ile Sanat ve Tasarım Fakültelerinde (Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Mezunları - (M.T.O.K.) kontenjan ayrılmıştır.
- Lise veya dengi okuldan mezun olduğunu belgeleyenlerin askerlikleri, istekleri hâlinde mezuniyet tarihinden itibaren üç yıl, mesleki ve teknik lise mezunları için ilave üç yıl, süreyle ertelenir.
- Lisede bir meslekte uzmanlaşan öğrenciler, mezun olduklarında daha çabuk ve daha kolay iş bulabilmektedir.
- Mesleki eğitim merkezine kayıt olanlar, kayıt tarihinden itibaren bir işletmede çalışarak ücret almaya başlarlar. Haftada 1 veya 2 gün okula giderler. Diğer zamanlarda işletmede çalışırlar. Eğitimlerini tamamladıklarında Ustalık Belgesi alırlar. Fark dersleri vermeleri halinde diploma da alabilirler.

13. SORU: HANGİ MESLEK ALANINDA/DALINDA EĞİTİM ALACAĞIMA NASIL KARAR VERİLİYOR?

Öğrencilerimiz, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, alan seçim dilekçesini ailesi sınıf/-rehberlik öğretmenleriyle meslek alanları hakkında gerekli bilgileri alarak doldururlar. Anadolu teknik programlarına ve proje uygulanan Anadolu meslek programı alanlarına, merkezi sınav puanıyla tercihleri doğrultusunda doğrudan öğrenci yerleştirilir. Diğer Anadolu meslek programlarında alan seçimi ise alanlarla ilgili okullarında gerekli bilgilendirme faaliyetleri yapıldıktan sonra tercihleri doğrultusunda e-Okul sistemi üzerinden yapılır. Öğrencinin alan ortak eğitimindeki yetenek ve başarıları, sektörün ihtiyacı, öğrenci ve velilerin talepleri ve grup oluşturma sayıları dikkate alınarak ilgili okul müdürlüğünce yapılır. Tercihlerin belli dallarda yoğunlaşması hâlinde önceki sınıflardaki yıl sonu başarı puanı yüksek olanlara öncelik verilir.

14. SORU: YÜKSEKOKULLARA GEÇİŞ YAPMAK DAHA MI KOLAY?

Evet. Üniversiteye geçiş sınav sonucuna göre alanında eğitim yapmak isteyen öğrencilerimize meslek yüksekokullarına geçişte ek puan verilir. Alanın devamı

niteliğindeki ön lisans programları ve alınabilecek ek puanlar, her yıl Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığı'nca ilan edilen Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Kılavuzu'nda ilan edilmektedir.

15. SORU: MÜHENDİS OLMAK İSTİYORUM. MESLEK LİSESİ SEÇERSEM KAZANABİLİR MİYİM?

Öğrencilerimiz, yükseköğretimlerine alanlarının devamı bir mühendislik fakültesinde devam etmek istedikleri takdirde sadece mesleki ve teknik Anadolu lisesi mezunlarının başvuru yaparak yerleştirildikleri Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları (M.T.O.K) mezunlarına ayrılan kontenjanlardan yararlanabilirler.

Yüksek Öğretim Kurulu'nca hazırlanarak ilan edilen 2019 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'na göre; Meslek lisesi mezunlarına üniversitelerin Teknoloji Fakülteleri, Turizm Fakülteleri ile Sanat ve Tasarım Fakültelerinde (Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Mezunları – M.T.O.K) kontenjan ayrılmıştır.

<https://osym.gov.tr>

<https://yokatlas.yok.gov.tr>

16. SORU: TEKNİK PROGRAMLARIN FARKI NEDİR?

Mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programları, merkezi sistem sınav puanına göre öğrenci alır. Anadolu Teknik Programlarında doğrudan, alana öğrenci kaydı yapılır. Anadolu Teknik programında bir mesleğe yönelik bilgi ve becerilerin yanında matematik, fizik, kimya ve biyoloji dersleri 4 yıl boyunca ağırlıklı olarak verilmektedir. Bu programa devam eden öğrenciler son sınıfta 3 gün işletmelere gitmezler. Bunun yerine alan eğitimine başladıkları yılın sonundan itibaren toplam 40 gün staj yaparlar.

17. SORU: EĞİTİM ALIRKEN SİGORTA YAPILIYOR MU?

Evet. İşletmede mesleki eğitim ve staj eğitimi alan tüm öğrencilerimizin iş kazası ve meslek hastalıklarına karşı sigortaları yapılır.

KAYNAK:

*ULUSAL MESLEKİ BİLGİ SİSTEMİ (MSB)

*MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM SIKÇA SORULAN SORULAR KİTAPÇIĞI

**BALGAT MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
REHBERLİK SERVİSİ**